1962 సుప్రీం కోర్టు రిపోర్టులు (2) 333

జావర్ చంద్ తదితరులు

వర్సెస్.

పుఖ్రాజ్ సురానా

సిన్హా, భువనేశ్వర్ పి.

సుబ్బారావు, కె., దయాళ్, రఘుబర్, ముధోల్కర్, జె.ఆర్.

డాక్యుమెంట్ - హుండీ - తగినంతగా స్టాంప్ చేయబడలేదు - ప్రదర్శించబడినది - ఆమోదయోగ్యత - అభ్యంతరాలు లేవనెత్తినప్పుడు - కోర్టులు, డాక్యుమెంట్ ను సవరించగలిగితే లేదా సమీక్షించగలిగితే - మార్వార్ స్టాంప్ చట్టం, 1914, 9 మరియు 11- మార్వార్ స్టాంప్ చట్టం, 1947, సెక్షన్ 35 ప్రొవిసో (ఎ), 36.

రెండు హుండీలను వేలం వేసి ప్రదర్శనలుగా గుర్తించినప్పటికీ పరిగణనలోకి తీసుకోలేదని, 1949లో దావా వేసిన సమయంలో స్టాంప్ లా ప్రకారం స్టాంప్ వేయలేదని, ప్రదర్శించిన హుండీలు సాక్ష్యాధారాల్లో ఆమోదయోగ్యం కావని ప్రతివాది వాదించారు. 1946 డిసెంబరులో హుండీలను అమలు చేసినప్పుడు, 1914 నాటి మార్వార్ స్టాంప్ చట్టం అమలులో ఉంది మరియు ఆ చట్టంలోని సెక్షన్ 9 మరియు 11 సాక్ష్యాలుగా సమర్పించబడిన పరికరాల విషయంలో పూర్తి స్టాంప్ డ్యూటీ మరియు జరిమానాను గ్రహించడానికి కోర్టుకు అధికారం ఇచ్చింది.

1914 చట్టాన్ని సవరించిన మార్వార్ స్టాంప్ యాక్ట్, 1947 (ఇండియన్ స్టాంప్ యాక్ట్ మాదిరిగానే) అమల్లోకి వచ్చిన తరువాత, డ్యూటీ మరియు పెనాల్టీ చెల్లించినప్పటికీ, 1947

మార్వార్ స్టాంప్ చట్టంలోని సెక్షన్ 35 ప్రొవిజన్ (ఎ) నిబంధన దృష్ట్యా ప్రశ్నార్థకమైన హుండీలను సాక్ష్యాధారాలతో అంగీకరించలేమని, పిటిషనర్ 1947 స్టాంప్ చట్టంలోని ఎస్ 36ను సద్వినియోగం చేసుకోలేరని హైకోర్టు పేర్కొంది. ఎందుకంటే 'రెండు హుండీల ప్రవేశం పూర్తిగా పొరపాటు, ఎందుకంటే ట్రయల్ కోర్టు 1947 స్టాంప్ చట్టాన్ని విస్మరించింది మరియు అప్పీల్ కోర్టు ట్రయల్ కోర్టు ఆదేశాల వెనుకకు వెళ్లి, ఆ కోర్టు చేసిన తప్పును సరిదిద్దవచ్చు.

43 డాక్యుమెంట్లను సాక్ష్యంగా స్వీకరించాలని కోర్టు నిర్ణయించిన తర్వాత, పక్షాలకు సంబంధించినంతవరకు, ఈ విషయం మూసివేయబడింది. ఆ డాక్యుమెంట్ ను సాక్ష్యంగా సమర్పించిన వెంటనే, దానిని కేసులో ప్రదర్శనగా గుర్తించడానికి ముందు కోర్టు ఈ విషయాన్ని న్యాయపరంగా నిర్ణయించాల్సి ఉంది, మరియు డాక్యుమెంట్ ను ఎగ్జిబిట్ గా మార్క్ చేసి, విచారణ కొనసాగిన తరువాత, మార్వార్ స్టాంప్ చట్టం, 1947 లోని 36 వ అధికరణ అమలులోకి వచ్చింది. ఆ తరువాత, ఆ ఉత్తర్వు వెనుక వెళ్ళడానికి ట్రయల్ కోర్టుకు లేదా అప్పీల్ కోర్టుకు లేదా రివిజన్ కు అనుమతి లేదు. అదే కోర్టు లేదా ఉన్నత అధికార పరిధి గల న్యాయస్థానం సవరించాల్సిన లేదా సమీక్షించాల్సిన న్యాయపరమైన ఉత్తర్వులలో అటువంటి ఉత్తర్వు ఒకటి కాదు.

రతన్ లాల్ వర్సెస్ దౌ దాస్, ఐ.ఎల్.ఆర్.[1953] రాజ్. 833, తిరస్కరించారు.

సివిల్ అప్పీలేట్ పరిధి: సివిల్ అప్పీల్ నెం.3 ఆఫ్ 1958.

1953 సివిల్ రెగ్యులర్ అప్పీల్ నెం.1లో రాజస్థాన్ హైకోర్టు 1956 అక్టోబర్ 8న ఇచ్చిన తీర్పు, డిక్రీ నుంచి అప్పీలు.

పిటిషనర్ల తరఫున ఎస్.టి.దేశాయ్, బి.పి.మహేశ్వరి వాదనలు వినిపించారు.

ప్రతివాది తరఫున ఎస్.సి.ఛటర్జీ, హెచ్.పి.వాంచూ.

1961, ఏప్రిల్ 25న జస్టిస్ సిన్హా సి.కోర్టు ఇచ్చిన తీర్పు- ఈ అప్పీలులో తేల్చాల్సిన ముఖ్యమైన ప్రశ్న ఏమిటంటే, దావా వేసిన రెండు హుండీలు సాక్ష్యాలలో అంగీకరించబడతాయా లేదా అనేది. 1952 సెప్టెంబరు 26 నాటి తన తీర్పు, డిక్రీ ద్వారా ఈ వ్యాజ్యాన్ని పూర్తిగా ఖర్చులు, భవిష్యత్తు ప్రయోజనాలతో కూడినదిగా ట్రయల్ జడ్జి తీర్పునిచ్చారు. అప్పీలుపై, జోధ్పూర్లోని రాజస్థాన్ హైకోర్టు 1956 అక్టోబర్ 8 న తన తీర్పు మరియు డిక్రీ ద్వారా అప్పీలును అనుమతించింది మరియు పిటిషనర్ల దావాను తోసిపుచ్చింది. ప్రతి పార్టీ తన సొంత ఖర్చులను భరించాలని ఆదేశించారు. రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 133(1)(ఎ) ప్రకారం అవసరమైన ధ్రువీకరణ పత్రాన్ని హైకోర్టు మంజూరు చేసింది. ఆ విజ్ఞప్తి మన ముందు అలా ఉంది.

ఈ అప్పీలులో నిర్ణయించవలసిన చట్ట సమస్యను అర్థం చేసుకోవడానికి ఈ క్రింది వాస్తవాలను పేర్కొనడం అవసరం. ప్రతివాది-ప్రతివాది బొంబాయిలో ప్రతివాదికి కమీషన్ ఏజెంట్లుగా తమ వ్యాపార సమయంలో ఈ కేసులో పిటిషనర్లు, పిటిషనర్లకు డబ్బు బకాయి పడ్డారని చెబుతారు. ఆ బకాయిల చెల్లింపునకు సంబంధించి ప్రతివాది పిటిషనర్ల పేరిట రెండు ముదత్తి హుండీలను డ్రా చేశాడు, 35 వేల రూపాయల మొత్తానికి, ఒకటి 61 రోజుల తరువాత చెల్లించాల్సిన 20 వేల రూపాయలకు, మరొకటి 121 రోజుల తరువాత చెల్లించాల్సిన 15 వేల రూపాయలకు. పిటిషనర్లు రెండు హుండీలను జి.రఘునాథ్మాల్ బ్యాంకుకు ఆమోదించారు మరియు రికవరీ అయిన తర్వాత వారి ఖాతాలో డబ్బును జమ చేయాలని బ్యాంకును కోరారు. వాటి మెచ్యూరిటీ రోజున, బ్యాంకు ఆ హుండీలను ప్రతివాదికి సమర్పించింది, అతను వాటిని అవమానించాడు. దీంతో బ్యాంకు హుండీలను పిటిషనర్లకు తిరిగి ఇచ్చింది. పిటిషనర్లు పదేపదే డిమాండ్ చేయడంతో ఆ డాక్యుమెంట్ల కింద చెల్లించాల్సిన మొత్తాన్ని ప్రతివాది చెల్లించకపోవడంతో వడ్డీతో సహా రూ.39,615 చెల్లించాలని దావా వేశారు. ఆ ఆరోపణలపై 1949 జనవరి 4న జోధ్ పూర్ జిల్లా జడ్జి కోర్టులో దావా వేశారు.

ప్రతివాది యొక్క రాతపూర్వక వాంగ్మూలాన్ని వివరంగా పేర్కొనాల్సిన అవసరం లేదు. హుండీలను అమలు చేసినట్లు ప్రతివాది అంగీకరించాడని, కానీ భవిష్యత్తులో బంగారం కొనుగోలు

చేయడానికి వాటిని డ్రా చేశారని, పిటిషనర్లు బంగారాన్ని పంపనందున, హుండీలను హానర్/ గౌరవించలేదని లేదా ఆమోదించలేదని ఆరోపించారు. పిటిషనర్లకు ప్రతివాది ఎలాంటి మొత్తాన్ని బకాయిపడ్డాడని లేదా అటువంటి రుణాన్ని చెల్లించడానికి హుండీలను డ్రా చేశారని కొట్టిపారేశారు. దీంతో హుండీలను పరిగణనలోకి తీసుకోలేదనే వాదనలు వినిపిస్తున్నాయి. దావాలో ప్రతివాది లేవనెత్తిన అతి ముఖ్యమైన అభ్యర్ధన ఏమిటంటే, స్టాంప్ చట్టం ప్రకారం హుండీలు స్టాంప్ చేయబడనందున సాక్ష్యాలలో అనుమతించబడవు.

ఆ అభ్యర్థనలపై, పార్టీల మధ్య అనేక సమస్యలు జతచేయబడ్డాయి, కానీ ఈ పదాలలో ఇష్యూ నెం.2 మాత్రమే సంబంధిత సమస్య:-

దావాకు ఆధారమైన రెండు హుండీలు సాక్ష్యాధారాలుగా ఆమోదయోగ్యంగా లేవా? (OD*)"

(*ఈ అంశానికి సంబంధించి ప్రతివాదిపై బాధ్యత ఉందని సూచించడానికి ఇవి ఉద్దేశించబడ్డాయి). ఆ బాధ్యత తనపైనే ఉన్నందున ప్రతివాది మొదట సాక్ష్యాధారాలను లీడ్ చేసినట్లు తెలుస్తోంది. ఆయనను డి.డబ్ల్యు.5గా పరీక్షించి, తన పరీక్షలో ఇలా పేర్కొన్నాడు, "ఈ హుండీలకు సంబంధించి నాకు ఎలాంటి బంగారం అందలేదు, ఈ హుండీలను తిరిగి ఇవ్వమని నేను వారిని అడిగాను, కాని 'వారు వాటిని తిరిగి ఇవ్వలేదు., నేను రెండు హుండీలను డ్రా చేశాను. అవి రూప్ చంద్ చేత రాసి ఉన్నాయి. ఈ హుండీలను అనుమతించాలని నాకు ఎలాంటి నోటీసులు అందలేదు. ఇతర సాక్షులు D.Ws 1, 2, 4లను హుండీల నిబంధనలకు సంబంధించి, హుండీల రచయిత ఎవరనే దానిపై క్రాస్ ఎగ్జామినేషన్ చేశారు. పార్టీల తరఫున సాక్ష్యాధారాలను నమోదు చేసే సమయంలో ఈ హుండీలను ఎక్స్.పి.ఐ. మరియు ఎక్స్.పి.2 అని పిలిచేవారు. ఇష్యూ నెం.2 పై గౌరవ ట్రయల్ జడ్జి యొక్క ముగింపు ఈ విధంగా ఉంది:-

" అందువల్ల, ఈ కేసులో పిటిషనర్ జరిమానా చెల్లించిన తరువాత, దావాలోని రెండు పత్రాలను కోర్టు ప్రిసైడింగ్ అధికారి సంతకాల కింద చేసి, నంబర్ చేయడం, వాటిని సాక్ష్యంగా ప్రవేశపెట్టడం, స్టాంప్ చట్టంలోని సెక్షన్ 36లోని నిబంధనలను ప్రతివాది తరఫు న్యాయవాది

సాక్ష్యంగా ప్రస్తావించడం, చదవడం జరిగింది. అవి తప్పనిసరి, వెంటనే అమల్లోకి వస్తాయి మరియు వివాదాస్పద పత్రాలను తిరస్కరించలేము మరియు సాక్ష్యం నుండి మినహాయించలేము మరియు తదనుగుణంగా అవి రికార్డులో సాక్ష్యాలలో భాగంగా ఉంటాయి. ఇష్యూ నెం.2ను ప్రతివాదికి వ్యతిరేకంగా నిర్ణయిస్తారు."

పైన చెప్పిన విధంగా ఖర్చులతో దావాను నిర్ణయించారు. ప్రతివాది హైకోర్టుకు అప్పీలు చేయగా, హుండీలను ఎక్స్.పి.1, పి.2గా మార్క్ చేసి, "సాక్ష్యంలో అంగీకరించబడింది" అనే ఆమోదాన్ని పొంది, న్యాయమూర్తి సంతకం చేశారని హైకోర్టు గుర్తించింది. 1946 డిసెంబరులో హుండీలు అమలు చేసినప్పుడు 1914 నాటి మార్వార్ స్టాంప్ చట్టం అమల్లో ఉందని, 1914 మార్వార్ స్టాంప్ చట్టంలోని సెక్షన్ 9, 11లు సాక్ష్యాధారాలు సమర్పించని పరికరాల విషయంలో పూర్తి స్టాంప్ డ్యూటీ, జరిమానాను వసూలు చేసే అధికారాన్ని కోర్టుకు కల్పించాయని హైకోర్టు పేర్కొంది. సెక్షన్ 9 ప్రకారం సరైన స్టాంప్ డ్యూటీ చెల్లించడం, అవసరమైన పెనాల్టీ ఏదైనా ఉంటే ఆ డాక్యుమెంట్ సాక్ష్యాధారాలతో ఆమోదయోగ్యంగా ఉండాలి. 1949 జనవరిలో దావా వేసినప్పుడు హుండీలకు సంబంధించి స్టాంప్ డ్యూటీ, పెనాల్టీ చెల్లించడం, మార్వార్ స్టాంప్ యాక్ట్, 1914 చట్టం ప్రకారం వ్యవహరించడం గమనార్హం.

1914 నాటి మార్వార్ స్టాంప్ చట్టాన్ని సవరిస్తూ 1947లో మాజీ మార్వార్ రాష్ట్రంలో కొత్త స్టాంప్ చట్టం అమల్లోకి వచ్చిన విషయాన్ని ట్రయల్ కోర్టు విస్మరించినందునే ఈ పత్రాలను సాక్ష్యాధారాలుగా అంగీకరించినట్లు కనిపిస్తోందని హైకోర్టు అభిప్రాయపడింది. ఈ కొత్త చట్టం ఇండియన్ స్టాంప్ యాక్ట్ తరహాలోనే ఉంది. మార్వార్ స్టాంప్ యాక్ట్ 1947 అమల్లోకి వచ్చిన తర్వాత డ్యూటీ, పెనాల్టీ చెల్లించినా చట్టంలోని సెక్షన్ 35, ప్రొవిసో (ఎ) నిబంధనల దృష్ట్యా ఈ కేసులో హుండీలను సాక్ష్యాధారాలతో అనుమతించలేమని హైకోర్టు పేర్కొంది. స్టాంపు చట్టంలోని సెక్షన్ 36లోని నిబంధనలను ప్రస్తావిస్తూ, పిటిషనర్లు ఆ సెక్షన్ లోని నిబంధనలను సద్వినియోగం చేసుకోలేరని, ఎందుకంటే రెండు హుండీల ప్రవేశం 'పూర్తిగా తప్పు' అని హైకోర్టు అభిప్రాయపడింది. రతన్ లాల్ వర్సెస్ డాన్ దాస్ (I.L.R. [1953] Raj. 833) కేసులో రాజస్థాన్ హైకోర్టు గతంలో ఇచ్చిన తీర్పు ఆధారంగా, డాక్యుమెంట్లను ఆమోదించడం పూర్తిగా తప్పు కాబట్టి,

అప్పీల్ పై హైకోర్టు ట్రయల్ కోర్టు ఆదేశాల వెనుకకు వెళ్లి ఆ కోర్టు చేసిన తప్పును సరిదిద్దుకోవచ్చని అభిప్రాయపడింది. స్టాంపు చట్టంలోని సెక్షన్ 36లోని నిబంధనలను హైకోర్టు తప్పుదోవ పట్టించిందని మా అభిప్రాయం. సెక్షన్ 36 ఈ విధంగా ఉంది:-

" ఒకఇనుస్ట్రుమెంట్/ పరికరాన్ని సాక్ష్యాధారాలతో అంగీకరించినప్పుడు, సెక్షన్ 61లో పేర్కొన్న విధంగా తప్ప, అదే దావా యొక్క ఏ దశలోనైనా లేదా ఆ పరికరం సరిగ్గా స్టాంప్ చేయబడలేదనే కారణంతో ముందుకు సాగడం వంటి వాటిని ప్రశ్నార్థకం చేయరాదు."

ఒక డాక్యుమెంట్ ఒకసారి సాక్ష్యంగా ఆమోదించబడినప్పుడు, ఆ పత్రం సరిగ్గా స్టాంప్ చేయబడలేదనే కారణంతో దావా యొక్క ఏ దశలోనూ లేదా ప్రొసీడింగ్ లోనైనా అటువంటి అంగీకారాన్ని ప్రశ్నార్థకం చేయరాదని ఆ సెక్షన్ తన నిబంధనల్లో స్పష్టంగా పేర్కొంది. సెక్షన్ గుర్తించిన ఏకైక మినహాయింపు సెక్షన్ 61 పరిశీలించిన కేసుల తరగతి, ఇది ప్రస్తుత వివాదానికి సంబంధించినది కాదు. సెక్షన్ 36 ఇతర మినహాయింపులను అంగీకరించదు. ఒక డాక్యుమెంట్ కు స్టాంప్ వేయలేదని, లేదా సరిగా స్టాంప్ వేయలేదనే కారణంతో దాని ఆమోదయోగ్యతపై ప్రశ్న తలెత్తినప్పుడు, ఆ పత్రాన్ని సాక్ష్యంగా సమర్పించినప్పుడు అది అప్పుడప్పుడు నిర్ణయించాల్సి ఉంటుంది. కోర్టు, సరైనది లేదా తప్పుగా, సాక్ష్యంగా పత్రాన్ని అంగీకరించాలని నిర్ణయించిన తర్వాత, పక్షాలకు సంబంధించినంతవరకు, ఈ విషయం మూసివేయబడుతుంది. సెక్షన్ 35 శిక్షార్హమైన నిబంధన స్వభావం కలిగి ఉంటుంది మరియు దీర్ఘకాలిక ప్రభావాలను కలిగి ఉంటుంది. అటువంటి వివాదాన్ని లేవనెత్తిన వ్యాజ్యానికి సంబంధించిన పక్షాలు జాగ్రత్తగా ఉండాలి మరియు డాక్యుమెంట్ ఆమోదయోగ్యతను సవాలు చేసే పక్షం ఆ పత్రాన్ని సాక్ష్యంగా కోర్టు అంగీకరించకుండా చూసుకోవడానికి అప్రమత్తంగా ఉండాలి. డాక్యుమెంట్ ను సాక్ష్యంగా సమర్పించిన వెంటనే మరియు దానిని కేసులో ప్రదర్శనగా గుర్తించడానికి ముందు కోర్టు ఈ విషయాన్ని న్యాయపరంగా నిర్ణయించాలి. ఈ కేసులోని రికార్డుల ప్రకారం హుండీలను పి.1, పి.2గా ముద్రించి కోర్టు సంతకంతో 'సాక్ష్యంగా అంగీకరించిన' ఆమోదాన్ని పొందుపరిచారు. అందువల్ల, ఒక పత్రాన్ని అనుకోకుండా అంగీకరించిన కేసుల్లో ఇది ఒకటి కాదు, దాని ఆమోదయోగ్యత అనే ప్రశ్నకు కోర్టు తన మనస్సును వర్తింపజేయకుండా. ఒక డాక్యుమెంట్ ను

ఈ కేసులో ఎగ్జిబిట్ గా మార్క్ చేసి, ఆ డాక్యుమెంట్ ఈ కేసులో ఎగ్జిబిట్ అని, సాక్షుల పరిశీలన, క్రాస్ ఎగ్జామినేషన్ లో పార్టీలు ఉపయోగించాయనే ప్రాతిపదికపై విచారణ కొనసాగితే స్టాంప్ చట్టంలోని సెక్షన్ 36 అమల్లోకి వస్తుంది. పైన చెప్పినట్లు, ఒక డాక్యుమెంట్ సాక్ష్యంగా అంగీకరించబడిన తర్వాత, ఆ ఉత్తర్వు వెనుక వెళ్లడానికి ట్రయల్ కోర్టుకు లేదా అప్పీల్ కోర్టు లేదా రివిజన్ కు అనుమతి లేదు. అటువంటి ఉత్తర్వు అదే కోర్టు లేదా ఉన్నత అధికార పరిధి గల న్యాయస్థానంచే సమీక్షించబడే లేదా సవరించవలసిన న్యాయపరమైన ఉత్తర్వులలో ఒకటి కాదు.

సరిగ్గా రుజువు చేసిన ఆ రెండు హుండీలపై చర్యలు తీసుకోవడానికి నిరాకరిస్తూ, వాటికి ఏవైనా ఆధారాలు అవసరమైతే, అమలును ఎగ్జిక్యూటంట్/ అమలుదారుడే స్వయంగా అంగీకరించడంలో హైకోర్టు చట్టరీత్యా తప్పు చేసిందని మా అభిప్రాయం. మరే ఇతర ప్రశ్నా ఉత్పన్నం కాలేదు, మరే ఇతర ప్రశ్నా తలెత్తలేదు, తదనుగుణంగా అప్పీలును అనుమతిస్తాం, హైకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పును, డిక్రీని పక్కనపెట్టి, ట్రయల్ కోర్టు తీర్పును పునరుద్ధరిస్తాం.

అప్పీలుకు అనుమతి..